

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
& ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ
ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ

TAX. Δ/ΝΣΗ: Μπουμπουλίνας 20-22
TAX. ΚΩΔΙΚΑΣ: 106 82 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2131322619
FAX: 2108201434
Email: secgenmodern@culture.gr

Προς:

- 1.Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλέξανδρου Σούτζου-(ΕΠΜΑΣ)
- 2.Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης-ΕΜΣΤ
3. Μητροπολιτικός Οργανισμός Μουσείων Εικαστικών Τεχνών Θεσσαλονίκης – MOMus
4. Μουσείο-Βιβλιοθήκη Στρατή Ελευθεριάδη –Teriade
5. Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου

Κοιν:

- 1.Γραφείο Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού
2. Γενική Διεύθυνση Σύγχρονου Πολιτισμού
3. Διεύθυνση Εικαστικών, Αρχιτεκτονικής, Φωτογραφίας και Μουσείων Σύγχρονου Πολιτισμού

ΘΕΜΑ: ΟΔΗΓΙΕΣ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ-ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ.

Σχετ: Με τις από 05-05-2020 οδηγίες του Ε.Ο.Δ.Υ και τις από 27/5/2020 και 28/5/2020 οδηγίες της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η πανδημία COVID-19 στη χώρα μας έχει παρουσιάσει σημαντική ύφεση αλλά ο κίνδυνος εστιακής αναζωπύρωσης είναι πάντα υπαρκτός, όπως και η πιθανότητα εμφάνισης νέου επιδημικού κύματος. Η επιστροφή στη νέα κανονικότητα θα γίνει σταδιακά, με γνώμονα την ασφάλεια του συνόλου και την προστασία της υγείας του ατόμου. Δεν είναι εύκολο να προβλεφθεί μέχρι πότε θα ισχύσουν τα μέτρα που έχουν ανακοινωθεί. Αυτό θα εξαρτηθεί τόσο από τα εγχώρια επιδημιολογικά δεδομένα όσο και από τα διεθνή, καθώς και από την πορεία της επιδημιολογικής καμπύλης.

Το παρόν έγγραφο βασίζεται της οδηγίες και συστάσεις της Επιτροπής. Εμπειρογνομόνων COVID-19 του Υπουργείου Υγείας και παρέχει οδηγίες για την ασφαλή λειτουργία των μουσείων, η οποία μπορεί να ξεκινήσει ξανά από τις 15 Ιουνίου.

α) Χώρος

- Στα μουσεία ισχύει ο κανόνας της απόστασης των 1,5 μέτρων κατ' ελάχιστον για ανοικτούς χώρους και 2 μέτρων για κλειστούς χώρους. Ειδικότερα στις ουρές πρέπει να τηρούνται αποστάσεις 1,5 μέτρου.
- Θα πρέπει να υπολογιστεί ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός επισκεπτών ανά χώρο, στο πλαίσιο τήρησης των απαιτούμενων αποστάσεων και να ληφθεί κάθε μέριμνα έτσι ώστε να μην υπάρχει υπερσυγκέντρωση ατόμων σε μία αίθουσα/έναν χώρο του μουσείου.
- Κάθε μουσείο θα πρέπει να αξιολογήσει τις δυνατότητες διαχείρισης κοινού και να ορίσει τον μέγιστο αριθμό επισκεπτών που μπορεί να διαχειριστεί ταυτόχρονα με ασφάλεια.
- Οι κλειστοί και στεγαζόμενοι χώροι θα πρέπει να αερίζονται επαρκώς. Σχετικά με τον κλιματισμό δείτε την ενότητα (β)
- Στους κλειστούς χώρους θα πρέπει να γίνονται απολυμάνσεις με διάλυμα χλωρίνης 10:1, δηλαδή 9 μέρη νερό και 1 μέρος χλωρίνης καθημερινά. Αυτό ισχύει και για τους χώρους υγιεινής. Για επιφάνειες που είναι πιθανό να καταστραφούν από τη χρήση υποχλωριώδους νατρίου, μπορεί να χρησιμοποιηθεί αιθανόλη συγκέντρωσης 70%. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δίνεται σε επιφάνειες που αγγίζονται συχνά όπως πόμολα, διακόπτες, κουπαστές κ.ο.κ.
- Θα πρέπει να προγραμματίζονται τακτικές απολυμάνσεις καθώς και η προμήθεια και τοποθέτηση απολυμαντικών μέσων (ατομικής υγιεινής και χώρων), και η προμήθεια και διάθεση ατομικών μέσων προστασίας.
- Στους χώρους υγιεινής θα πρέπει να εφαρμόζονται κανόνες οι οποίοι περιλαμβάνουν:
  - Καλό αερισμό
  - Κλειστό καπάκι λεκάνης πριν χρησιμοποιηθεί το καζανάκι
  - Η χρήση χάρτινων ή πλαστικών καλυμμάτων λεκάνης μίας χρήσης είναι επιθυμητή
  - Τρεχούμενο νερό και εφοδιασμός με σαπούνι, χάρτινες χειροπετσέτες, ποδοκίνητο δοχείο απορριμμάτων
  - Όπου είναι εφικτό να χρησιμοποιείται εξοπλισμός με φωτοκύτταρο ή με διακόπτη ποδιού (π.χ. για τη βρύση, το σαπούνι)
  - Να μην χρησιμοποιείται μηχανήμα για στέγνωμα των χεριών
  - Ουρά με αποστάσεις 1,5 μέτρου και ειδική σήμανση αναμονής των επισκεπτών
  - Σύσταση για χρήση μη ιατρικής μάσκας
  - Σε περίπτωση που νιπτήρες έχουν να χρησιμοποιηθούν πολύ καιρό συστήνεται να τρέξει ζεστό νερό για 5 λεπτά πριν από την πρώτη χρήση
  - Τακτικό καθαρισμό και απολύμανση (αρκετές φορές την ημέρα, ανάλογα με το ωράριο του κάθε μουσείου)
- Η λειτουργία εστιατορίων/café στους χώρους των μουσείων διέπεται από τις οδηγίες που έχουν δοθεί για τους χώρους εστίασης γενικότερα. Τα τραπέζια και οι καρέκλες θα πρέπει να απολυμαίνονται πριν τη χρήση τους.
- Η λειτουργία πωλητηρίων στους χώρους των μουσείων διέπεται από τις οδηγίες που έχουν δοθεί για τους χώρους λιανεμπορίου γενικότερα.

- Σε περίπτωση που υπάρχουν άλλοι χώροι με πιθανή συγκέντρωση κοινού (π.χ. ερμάρια, κοινόχρηστοι υπολογιστές κ.λπ.) θα πρέπει να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα όπως ουρά με αποστάσεις 1,5 μέτρου, γάντια στην περίπτωση υπολογιστών κ.ο.κ.
- Όπου υπάρχουν ουρές θα πρέπει να προβλεφθεί ειδική σήμανση για την αναμονή των επισκεπτών
- Η χρήση ανελκυστήρων πρέπει να είναι περιορισμένη και η χρήση μάσκας εντός καθίσταται υποχρεωτική. Συστήνεται η τοποθέτηση αντισηπτικού αλκοολούχου διαλύματος εντός και εκτός των ανελκυστήρων.

β) Κλιματισμός

- Συντήρηση των εγκαταστάσεων κλιματισμού και αντικατάστασης των φίλτρων όπου απαιτείται. Η συντήρηση και αντικατάσταση των φίλτρων θα εκτελούνται με χρήση και λήψη όλων των προστατευτικών μέτρων (ατομική προστασία, αερισμός χώρου όπου είναι τεχνικά εφικτό, ασφαλής αποκομιδή των φίλτρων που αντικαθίστανται) συμπεριλαμβανομένης της αναπνευστικής προστασίας.
- Συνεχής λειτουργία των εγκαταστάσεων κλιματισμού όπου επιβάλλεται από τις συνθήκες για την προστασία των εκθεμάτων. Όπου δεν επιβάλλεται, οι εγκαταστάσεις κλιματισμού θα λειτουργούν τουλάχιστον δύο ώρες πριν από το ωράριο λειτουργίας του Μουσείου και δύο ώρες μετά το ωράριο λειτουργίας του Μουσείου.
- Φυσικός αερισμός και αύξηση της παροχής του νωπού αέρα, όπου είναι τεχνικά εφικτό, με απαραίτητη όμως προϋπόθεση τη διασφάλιση των απαιτούμενων συνθηκών για την προστασία των εκθεμάτων.
- Συστηματική λήψη όλων των κατάλληλων μέτρων για τη σωστή λειτουργία των κλιματιστικών εγκαταστάσεων και αποφυγή δημιουργίας εστιών μόλυνσης και από άλλους μικροοργανισμούς.
- Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται ότι θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για τον συνεχή ή τουλάχιστον συστηματικό φυσικό αερισμό του χώρου μέσω ανοιγμάτων (παράθυρα, εξωτερικές θύρες) ακόμη και με παράλληλη χρήση κλιματιστικών μηχανημάτων.

γ) Ροή επισκεπτών

- Οι επισκέπτες είναι υποχρεωμένοι να φορούν μη ιατρική μάσκα και να χρησιμοποιούν αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα (70%).
- Οι επισκέπτες θα πρέπει να τηρούν αποστάσεις 1,5 μέτρου σε ανοικτούς χώρους και 2 μέτρων σε κλειστούς.
- Ειδική μέριμνα θα πρέπει να ληφθεί ως προς τη ροή του κοινού κατά την είσοδο και έξοδο τους από το μουσείο. Προτείνεται διαχωρισμός διαδρομών και διάκριση εισόδου - εξόδου, όπου αυτό είναι εφικτό, καθώς και κίνηση επισκεπτών σε μονή διαδρομή όπου είναι εφικτό.
- Κατά την είσοδο και έξοδο θα πρέπει να τηρούνται ουρές με αποστάσεις 1,5 μέτρου.
- Ως προς τα εισιτήρια προτείνεται:
  - Εκτεταμένη χρήση του ηλεκτρονικού εισιτηρίου για συγκεκριμένη ημέρα και ώρα, με συγκεκριμένο όριο εισιτηρίων ανά ώρα βάσει της δυναμικότητας κάθε μουσείου έτσι ώστε να ελέγχεται κατά το δυνατόν η ροή των επισκεπτών.
  - Ανέπαφος έλεγχος εισιτηρίων (με scanner)

- Τοποθέτηση χωρισμάτων σε ταμεία και γκισέ – Στα ταμεία θα πρέπει να τηρείται ουρά με αποστάσεις 1,5 μέτρου
  - Αποφυγή δυνατότητας αγοράς εισιτηρίων επιτόπου – επιθυμητή είναι η προαγορά, καθώς αλλιώς θα παρατηρηθούν μεγάλες ουρές στα ταμεία.
  - Ανέπαφες συναλλαγές όπου απαιτούνται (χρήση POS)
  - Ειδική πρόβλεψη για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ, ατόμων άνω των 65, εγκύων κ.λπ.
- Τοποθέτηση σχετικών σημάνσεων που να βοηθούν τους επισκέπτες να κινηθούν στο μουσείο και να ακολουθήσουν τις οδηγίες
  - Σε περίπτωση που πραγματοποιούνται οργανωμένες ξεναγήσεις με ξεναγό, θα πρέπει να τηρούνται αυστηρά οι αποστάσεις και τα μέτρα, χρήση ασύρματης ξενάγησης, αποφυγή χρήσης κοινόχρηστων συσκευών (tablets, ακουστικά κ.λπ.). Οι ομαδικές ξεναγήσεις δεν θα πρέπει να ξεπερνούν τα οκτώ άτομα.

δ) Ασφάλεια εργαζομένων

- Όλοι οι εργαζόμενοι οι οποίοι έρχονται σε επαφή με το κοινό (ταμεία, ταξιδεσία, καθαρισμός, ασφάλεια κ.ο.κ) θα πρέπει να χρησιμοποιούν προστατευτική μη ιατρική μάσκα και να χρησιμοποιούν αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα (70%) για τα χέρια
- Όλος ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται θα πρέπει να έχει απολυμαίνεται τακτικά με τον ενδεικνυόμενο από τον κατασκευαστή τρόπο
- Οι χρησιμοποιημένες από τους εργαζόμενους υφασμάτινες μη ιατρικές μάσκες θα πρέπει να τοποθετούνται σε πλαστικές σακούλες, να πλένονται στους 60° βαθμούς και να σιδερώνονται.
- Για την ευκολότερη ιχνηλάτηση συστήνεται η καταγραφή εισερχομένων-εξερχομένων εργαζομένων και η ύπαρξη τυχόν συμπτωμάτων
- Εργαζόμενοι που εμφανίσουν συμπτώματα ασθένειας θα πρέπει να απομακρύνονται άμεσα από τον χώρο φορώντας οπωσδήποτε μάσκα
- Το απασχολούμενο προσωπικό θα πρέπει να ενημερωθεί για τους κανόνες υγιεινής, την τήρηση των κανόνων ασφαλείας και την αντιμετώπιση πιθανών δυσλειτουργιών, λαμβάνοντας σχετική μέριμνα και για την ενημέρωση των επισκεπτών κατά την είσοδό τους.

Επισημαίνεται ότι όλες οι οδηγίες τελούν υπό συνεχή επαναξιολόγηση και επικαιροποίηση, σύμφωνα με τα νέα δεδομένα που προκύπτουν. Τα παραπάνω μέτρα είναι ενδεικτικά, δεν μπορούν να καλύψουν όλες τις πιθανές περιπτώσεις και εφαρμόζονται παράλληλα με τα ευρύτερα μέτρα τα οποία ισχύουν. Για το λόγο αυτό πρέπει να υπάρχει διαρκής παρακολούθηση των σχετικών εξελίξεων μέσα από την ιστοσελίδα του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας στην διεύθυνση <https://eody.gov.gr/neos-koronaios-covid-19/>.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι θα πρέπει να επιδεικνύουν την απαραίτητη ατομική ευθύνη, προστατεύοντας τον εαυτό τους και τα άλλα άτομα. Ειδικά οι διευθυντές και διοικήσεις των μουσείων θα πρέπει να μεριμνούν για την προστασία των εργαζομένων και των επισκεπτών και να προβούν κατά την κρίση τους και στην λήψη επιπλέον μέτρων που συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες ενός χώρου ενδεχομένως απαιτούν.

Ο Γενικός Γραμματέας Σύγχρονου
Πολιτισμού

Νικόλας Γιατρομανωλάκης

Ακριβές Αντίγραφο
Κεντρικό Πρωτόκολλο
ΜΑΤΣΟΥΚΑ ΕΥΣΤΑΘΙΑ